

Z Dodatki kosztuje w prenumeracie: bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

(Ofiary na pogorzalców.)

Na wsparcie dotkniętych pożarem mieszkańców *Zaleszczyk* wpłynęły do wysokiego Prezydium Namiestnictwa następujące ofiary pieniężne: od Namiestnictwa w *Wiedniu* 9 zł. 26 c.; od urzędu powiatowego w *Kallern* w Tyrolu 1 zł. 40 c.; od rządu krajowego w *Salzburgu* 139 zł. 67 c.; od Namiestnictwa w *Gracu* 33 zł. 4 c.; od Namiestnictwa w *Lincu* 1 zł. 50 c.; od urzędu powiatowego w *Kuttenbergu* w Tyrolu 5 zł. 51 c.; od urzędu powiatowego w *Neuders* w Tyrolu 1 zł. 50 c.; od pretury w *Nogaredo* 2 zł. 11 c.; od urzędu powiatowego w *Taufers Sand* w Tyrolu 2 zł. 75 c.; od Namiestnictwa w *Wenecji* 9 zł. 1 c.; od pretury w *Jondo* 1 zł. 65 c.; od Namiestnictwa w *Tryeście* 8 zł. 57½ c.; od magistratu miasta *Botzen* w Tyrolu 12 zł. 30 c.; od urzędu powiatowego w *Bruneck* w Tyrolu 6 zł. 76½ c.; od rządu krajowego w *Opawie* 8 zł. 5 c., — razem 243 zł. 9 c., które to pieniądze zostały już odesłane na miejsce przeznaczenia.

(Z urzędowej części *Gazety wiedeńskiej*.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 29. z. m. dozwolić najtłaskawiej koncesyonaryuszom *Turnawsko-Kralupskiej* kolei żelaznej, mianowicie: hrabiemu *Ernestowi Waldstein*, księciu *Hugenowi Thurn-Taxis*, panom *F. Leitenberger*, *A. Lanna*, *Franciszce Cerrini*, *Klemensowi Buchofen de Echt*, *Ludwikowi Weydelin*, *Frydrykowi Zdekauer*, *Alexandrowi Schöller*, *J. Liebig* i spół. i *Ig. F. Kolb* założenie towarzystwa akcyonaryuszów do budowy i obrotu tej kolei, i zatwierdził oraz przedłożone statuta towarzystwa.

Jego Exc. minister stanu mianował na propozycję c. k. komisji centralnej do badania i zachowania pomników architektonicznych właściciela dóbr *Mieczysława Potockiego* w Kociubinczykach c. k. konserwatorem dla wschodniej Galicji, a mianowicie dla obwodów stanisławowskiego, brzeżańskiego, zloczowskiego, tarnopolskiego, czortkowskiego i kołomyjskiego w charakterze stałym, dla reszty zaś obwodów wschodniej Galicji aż do ustanowienia drugiego konserwatora w charakterze prowizorycznym.

Wiedeń. 9go kwietnia. Dnia dzisiejszego wyszedł z c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XVII. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Tenże zeszyt zawiera:

Nr. 37. Patent cesarski z 6. kwietnia 1864, względem rozwiązania sejmu krajowego w Królestwie Dalmatyńskim i rozpisania nowych wyborów.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 12. kwietnia.

Najjaś. Pan przybył — jak donosi *Const. Oester. Ztg.* — dnia 10. b. m. z rana w towarzystwie Arcyksiążąt, hrabiego *Rechberga* i adjutantów swoich osobnym pociągiem dworskim z *Tryestu* do *Wiednia*. W Nabrezinie przyjmowali Monarchę w przejeździe tak tam jak i napowrót pedesta miasta *Tryestu* i obadwaj wiceprezydenci tryestyńskiej rady miejskiej; na stacyach w *Sesanie* i *Miramare* witały Jego Ces. Mości tłumy ludu okrzykami radości, a w *Lublanie*, gdzie pociąg cesarski stanął 9. b. m. o godzinie 5. po południu. oczekiwali Monarchy w dworcu kolei Arcyksiążę *Ernest*, prezydent kraju, książę biskup, marszałek krajowy Krainy i burmistrz *Lublany*. Tu pożegnał *Najjaś. Pana* fzm. *Benedek*, a Jego Ces. Mość wyruszył po obiedzie o godzinie 6¼ w dalszą podróż, a nazajutrz z rana o godzinie 6½ stanął z powrotem w *Wiedniu*. Jego Excelencya minister stanu p. *Schmerling*, który w towarzystwie kanclerza nadwornego pana *Masuranyca*, radcy stanu barona *Geringera* i król. węgierskiego wicekanclerza pana *Karolyi* pozostał w *Tryeście* po odjeździe Cesarza Jego Mości aż do wieczora, odjechał dopiero pociągiem nocnym z powrotem do *Wiednia*.

O uroczystości przyjęcia deputacji meksykańskiej w *Miramare* podaje *Jener. Kor.* następujące szczegóły: „Podług wiadomości telegraficznych w *Miramare* przyjmował Arcyksiążę *Ferdynand Maxymilian* deputację meksykańską dnia 10go b. m. przed południem z wielką uroczystością w pałacu *Miramare*. Członkowie deputacji meksykańskiej udali się już o godzinie 10tej przed południem w uniformach galowych z *Tryestu* do *Miramare*, a o godzinie 11½ oznajmiły salwy z kastelu, z austr. okrętów wojennych i z francuzkiej fregaty przyjęcie cesarskiej korony meksykańskiej ze strony Jego Cesarzew. Mości Arcyksięcia *Ferdynanda Maxymiliana*. Na uroczystem posłuchaniu powitał Arcyksięcia prezes deputacji *Don Gu-*

tierrez de Estrada przemową w języku francuzkim, na którą teraźniejszy Cesarz meksykański *Maxymilian I.* odpowiedział po hiszpańsku, oznajmiając przy tej sposobności, że uda się do nowej ojczyzny przez *Rzym* dla otrzymania błogosławieństwa od Ojca św. W końcu przemówił znowu pan *Gutierrez de Estrada* kilka słów, poczem odbyło się w kaplicy zamkowej uroczyste nabożeństwo z odspiewaniem *Te Deum*, na którym byli obecni Ich MM. Cesarstwo meksykańskie i członkowie deputacji. Wszystkie wspomniane powyżej przedmowy podamy w dosłownej treści w jutrzejszej gazecie naszej.

Monarchia Austryacka

Wiedeń. 10. kwietnia. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) *Gazeta wiedeńska* donosi: *Najjaś. Pan* przybył dnia 9. o godzinie 8. z rana do *Miramare* i przyjmował o godzinie 10. na osobnej audyencji Ich EE. fzm. *Benedeka*, namiestnika *Toggenburga* i barona *Kelersperga*, tudzież fml. *Hartunga*. O godzinie 11. dopełniony został akt stanu względem uregulowania praw dynastycznych Jego Cesarzew. Mości Arcyksięcia *Ferdynanda Maxymiliana* w *Miramare*. O godzinie 12stej zebrał się Jego Mość Cesarz, Arcyksiążęta, ministrowie, kanclerze nadworni na śniadanie, poczem o godzinie 1. odjechał *Najjaś. Pan* osobnym pociągiem dworskim w towarzystwie Arcyksiążąt, ministrów hrabiego *Rechberga* i hrabiego *Esterhazego* z powrotem do *Wiednia*. Fzm. *Benedek* towarzyszył Jego Ces. Mości aż do *Lublany*.

Książę bawarski *Luitpold* i Księżna *Modeńska* udali się wczoraj do *Baden* dla odwiedzenia rodziny Arcyksięcia *Albrechta*. W poniedziałek lub w dniach następnych udadzą się burmistrz i obadwaj wiceprezydenci rady gminnej do *Weilburga*, by doręczyć Arcyksięciu *Albrechtowi* adres kondolencyi wiedeńskiej rady gminnej. Kiedy odejdzie adres pożegnawczy rady gminnej do Arcyksięcia *Ferd. Maxymiliana* niewiadomo jeszcze, ponieważ dotąd jeszcze nie ma urzędowego oznajmienia, kiedy Arcyksiążę odjedzie do *Mexyku*.

Francuski poseł książę *Grammont* odjechał dopiero wczoraj pospieszonym pociągiem do *Paryża*. Nowy turecki minister finansów *Kiani Basza* otrzymał order żelaznej korony pierwszej klasy. Przełożony chirurgicznego zakładu w szpitalu w *Gumpendorf*, *Dr. Fryderyk Semeleder* mianowany został przybocznym lekarzem nowego Cesarza meksykańskiego i odjechał wczoraj do *Miramare*.

(*Powstańcy polscy.*) Jak donosi *Presse*, przybyło pozawczorajszym pociągiem wieczornym z *Oderberga* dwunastu polskich powstańców pod silną eskortą z *Krakowa* do *Wiednia* i odprowadzono ich zaraz do gmachu policyjnego.

Anglia.

Londyn. 8. kwietnia. (*Rozprawy w parlamencie.*) Na wczorajszym posiedzeniu izby wyższej *Earl Russell* odpowiedział na interpelację lorda *Shaftesbury*, że nie ma urzędowych doniesień o bombardowaniu *Sonderburga*, które miało nie być awizowane, przeto zastrzega sobie wyjawienie zdania. *Earl Grey* żąda aby dyskusja nad kwestyą duńską odbyła się w przyszłym tygodniu. *Earl Russell* ze swojej strony nie ma nic przeciw temu.

Gladstone przedkłada projekt ustawy finansowej, w którym wykazuje nadwyżkę roczną w sumie 2,352.000 funtów, pomimo ujemy przeszło trzech milionów. Wydatki budżetu na rok przyszły oblicza na 66,890.000 funtów, dochody na 69,460.000 funtów, przeto nadwyżka wynosi 2,430.000 funtów. Zaproponował znaczne zmniejszenie cła na zboże, zmniejszenie rozmaitych podatków stemplowych, cła od cukru, opłat od siodu, podatku dochodowego, podatku od asekuracji ogniowych, a oprócz tego zastrzega sobie nadwyżkę w sumie 238.000 funtów. Projekt ten powitano okłaskami.

Na dzisiejszym posiedzeniu izby niższej *Vernes* zapytywał czy interesa księstw będą na konferencji reprezentowane i ochraniane. *Lord Palmerston* odpowiedział, że to będzie trojako uczynione, a mianowicie przez reprezentanta legalnego monarchy księstw, przez główne mocarstwa niemieckie, i jak się spodziewać należy przez reprezentanta sejmu związkowego.

Osborne potępia politykę rządu względem *Danii* i wysydzka konferencję bez programu. *Lord Palmerston* odpowiada, że rząd miał na celu utrzymanie traktatu *londyńskiego*.

Spodziewać się należy, że konferencja rozstrzygnie spory, i zakończy walkę. Zebranie się konferencji odłożono do 20. kwietnia, a to aby sejmowi związkowemu dać czas do namysłu. Jeżeli sejm związkowy nie powźmie żadnego postanowienia, konferencja zbierze się bez reprezentanta związku.

Niemcy.

Berlin. 8. kwietnia. (*Różne wiadomości.*) Król Jego Mość przyjmował dziś w audyencji posła bawarskiego barona *von der*

Taun i odebrał z rąk jego pismo notyfikujące wstąpienie na tron króla bawarskiego.

Norddeutsche allgemein. Zeitung wystąpiła w półurzędowym artykule przeciwko insynuacjom dzienników angielskich, jakoby Sonderburg, przez wojska pruskie bombardowany, miało być miastem bezbronnem, kiedy przecież Duńczyki same obwarowali Sonderburg jako arsenał wojenny i uważali go jako punkt warowny.

Do berlińskiej *National Ztg.* piszą z Flensburga, iż zgromadzenie notablów na dzień 8. b. m. zapowiedziane, przez komisarzy cywilnych, nie pruskich, zakazane zostało, z powodu, iż według dawniejszego obwieszczenia zabroniono wszelkich zgromadzeń politycznych.

Z Drezna donoszą pod dniem 8. kwietnia, iż rząd saski cofnął propozycje przez izbę deputowanych już przyjętą, względem pomnożenia armii o 2000 ludzi, żądając tylko zwiększenia korpusu oficerów o 59 indywiduów.

(*Aresztowania.*) Z Gniezna piszą, że dnia 2go b. m. został z wyższego rozkazu uwieziony i przez żandarmów odstawiony do Gniezna Leon Trapczyński, właściciel dóbr Grzybowo w okręgu gnieźnieńskim. Przed uwiezieniem zrewidowano ściśle jego korespondencje. Obecnie jest w Gnieźnie około 140 więźniów politycznych, którzy są umieszczeni w więzieniach policyjnych, sądowych i innych lokalnościach.

Gdy dn. 24. z. m. około 80 powstańców odstawiono do Gniezna, zebrała się jak zwykle w koło nich znaczna ilość widzów. Do nich przyłączyła się jakaś pani w młodym wieku, której mąż miał się znajdować między eskortowanymi. Część widzów poczęła ją obwiniać o zdradę, a kilka starych kobiet i dzieci rzucało na nią kamieniami, tak, że nawet została poraniona, kilku sprawców tego uwieziono.

Dania.

Kopenhaga. 5. kwietnia. (*Doniesienia z placu boju.*) Ministerjum wojny zawiadomiło w dziennikach, iż w nocy z 4. na 5. b. m. rzadkie tylko strzały wymierzone były przeciwko Sonderburgowi i szaniec dyppeleskim. Na forpocztach częste się wydarzały alarmowania, gdyż silne łańcuchy tyralierów i patrole przednie strażę duńskie i osadę w rowach atakowały, cofając się po krótkiej walce. Z 10. pułku ubito 2 ludzi. W Sonderburgu pożar ugaszono. Pod Fryderycya nie ważnego się nie wydarzyło.

Telegram z Sonderburga z dn. 4. kwietnia donosi, iż ostrzeliwanie tego punktu ustało o godzinie szóstej ranej. Trzecia część miasta spalona została, prócz tego granaty nieprzyjacielskie uszkodziły wiele domów w okolicy i w samym środku miasta. Pali się na kilku miejscach; ratusz się spalił. Z szaniec dyppeleskich słyszano tylko kiedy niekiedy działowe wystrzały.

Apenrade, 6. kwietnia. Wczoraj o godzinie 4tej wieczorem komendant pruski w Apenrade zawiadomiony został, iż na wyspie Kalo w zatoce genejskiej, przez most ze stałym ładem połączonej, wojsko duńskie wylądowało. Większa część wojska pruskiego w Apenradzie stojącego odebrała zaraz rozkaz maszerowania ku wyspie Kalo. Zarazem ogłoszono, iż nikomu nie wolno z domu wychodzić, i że żołnierze, którzy w mieście pozostali, odebrali rozkaz strzelania na tych, co by się na ulicach pokazywali. Nazajutrz o godzinie 9ej ranej nadeszła wiadomość, iż Duńczyki zabrawszy tylko kilka łodzi, wyspę Kalo opuścili. Teraz wojsko pruskie patroluje nad brzegiem morskiem we dnie i w nocy.

W dniu 5. kwietnia z wieczora wzmogła się kanonada na przeciw szaniec dyppeleskim, ustało zaś ostrzeliwanie Sonderburga. W północnej części cieśniny Alsenskiej wojsko sprzymierzone wysypało baterje i daje z nich ognia do statków duńskich w Stetwigu stojących. W okolicy Ballegerdu widziano transporta pontonów. Wczoraj przywieziono 17 rannych do lazaretu polowego.

Z Sonderburga donoszą pod dn. 2. kwietnia, iż granat jeden padł w gmach sztabu głównego, i przebił podłogę wlatując do piwnicy, nie robiąc żadnej szkody oficerom, którzy właśnie w gmachu tym pracowali. Inny zaś granat uderzył w kolumnę 16. pułku piechoty, udającą się do szaniec dyppeleskich, zabił dwóch ludzi i ranił 17.

Królestwo Polskie.

Warszawa. 8. kwietnia. (*Aresztowania w Warszawie.* — *Rozporządzenie względem latarek.* — *Wiadomości z prowincyi.*) *Dziennik Pow.* donosi: W zeszłym tygodniu we środę w nocy, aresztowano trzy siostry Julie, Barbare i Emilię Guzowskie, córki zmarłego dzierzawcy dóbr Wąchocka. Przybyły one tutaj we wrześniu r. z., a jak się teraz wykrywa, dozwalały w swoim mieszkaniu zbierać się członkom rządu podziemnego. W mieszkaniu ich wykryto całe i ostatnie archiwum rządu, dzienniki, księgi kasowe i ołbrzymią korespondencję tak zwanego wydziału skarbu, sekretariatu stanu Królestwa (sic), wydziału wojny, spraw wewnętrznych, spraw zagranicznych, policyi, drukarni i prasy. Tak to skomplikowaną była maszyna biurokracji rządu podziemnego. Właściwie w mieszkaniu Guzowskich mieścił się wydział skarbu. Tam są z jednej strony żądania wypłaty sum, a z drugiej przedstawienia wydziału skarbu o decyzje w tym względzie: sprawozdania z wydatkowania różnych sum, kwity i mnóstwo innych tego rodzaju papierów; najgłówniejsze zaś, że znaleziono tam pięć pieczęci z różnemi napisami i tuszem jeszcze wilgotnym, przygotowanym do odciskania tych pieczęci; — tam znaleziono 9298 obligacyi rządu

podziemnego na przymusową pożyczkę 2,060.200 rs., nadto 297 map różnych powiatów, kupę proklamacyi, rozporządzeń, blankietów i papieru z wodnemi znakami Rz. N. P.

Nie bierzemy atoli na się obowiązku przedstawienia treści wszystkich tych papierów, ażeby nie przekroczyć granic dziennikarskiego artykułu, zwrócimy jednak uwagę na niektóre szczególniejsze wydatności.

Przedewszystkiem widzimy, że działania wydziału skarbu w mieszkaniu panien Guzowskich rozpoczęły się nie wprzód jak we wrześniu r. z., a posiedzenia niejako w tymże czasie, gdy pomysłało już o okradzeniu kasy głównej. „Sekretariat stanu Rusi“ (sic!) przedstawiając w październiku rachunek z wydatku 14.500 rsr. użala się, że w skutek przedsięwziętych tam (to jest w guberniach zachodnich) środków, a pomiędzy innymi kary kontrybucyjnej, nie ma nadziei ściągnięcia ofiary narodowej, a dla tego żąda nadesłania mu na wydatki nie mniej nad 3 miliony złotych. — Dalej co się tyczy wydatków, godnem jest uwagi: że na sprawy wojenne pieniądze wydawano bardzo oszczędnie, jak naprzykład: na trzy województwa Podlaskie, Mazowieckie i Kaliskie wydatkowano w listopadzie tylko 18.000 rsr., wówczas, gdy w czerwcu na utrzymanie 320 żandarmów sztyletników asygnowano 27.369 rsr., które, wątpić należy, aby doszły do swego przeznaczenia, albowiem wiadomo, że sztyletnicy otrzymywali tytułem nagrody tylko za popełnione już zabójstwo nie więcej nad rsr. 2. W podobny sposób najwięcej wydatkowano na wydział prasy, zadaniem którego było jak wiadomo, rozsiewać jak najwięcej proklamacyi podburzających, pamfletów i ulotnych pisem, pomimo że te z kolei przynosiły dochód ze sprzedaży, od 10 groszy do złotego za sztukę. Lecz rozbiór taki prowadziłby nas za daleko, gdybyśmy zapragnęli rozczłonkować te dziwnie ciekawe archiwum podziemnej anarchii. Dosyć będzie powiedzieć, że z wykrzykiem go przecięła się ostatnia nie działalność ostatniego komitetu rewolucyjnego w Warszawie, i że w skutek tego jednocześnie nastąpiły nowe aresztowania skompromitowanych kobiet i mężczyzn, czynny mających udział w buncie.

Z przyczyny dłuższych dni, latarki przepisane dla chodzących po ulicach, zapalone być mają z nastaniem zmierzchu, czas zaś do którego wolno znajdować się na mieście, pozostawia się dotychczasowy, to jest do godziny 11ej w nocy, o czem publiczność przez gazety dla zastosowania się uprzedzoną zostaje, dopilnowanie i ściśle przestrzeganie, ażeby nikt zakazu powyższego nie przekraczał, policyi wykonawczej jak najmocniej zalecono.

Ten sam dziennik przynosi następującą wiadomość z prowincyi:

Z Kalisza otrzymaliśmy niektóre szczegóły o bandzie rozbitej najpierw przez Prusaków, a potem przez nas (patrz *Dzienn. Pow.* 17. (29.) marca Nr. 72). Banda ta, którą dowodził nie Bońkowski, lecz Budziszewski, (Bońkowski bowiem był tylko jego pomocnikiem), przeszła granicę pod Dąbrową 10. (22.) marca w liczbie około 200 ludzi. Dowiedziawszy się o tem sztabs-kapitan Burmeister znajdujący się w Pyzdrach, posadził na podwozy 50 ludzi piechoty, i z eskortą 6 kozaków i 2 objezdzczyków pogalopował ku Ciężeniowi, gdzie połączył się z nim kapitan strazy pogranicznej ze Stupcy Zubiński z 9 kozakami i 5 objezdzczykami. Z taką garstką Burmeister napadł na zuzüglerów znajdujących się w Dolanie za Łądkiem i rozbił ich, pędząc ku Radolinowi; tutaj znowu zadał im klęskę, nie przestając pędzić ku granicy; pod Giwartem raz jeszcze ich doścignął i przez Kochów przerzucił resztki napowrót w Poznańskie. Na całej drodze pogoni od Łądka zabierano pozostałe i ranione konie zuzüglerów; broni zaś i ranionych z powodu małego oddziału nie zabierano. Porażka ta kosztowała nas 1 zabitego i 1 ranionego objezdzczyka. Los bandy za granicą już jest znany: resztki jej około 100 ludzi ujęte zostały przez Prusaków. Tym sposobem próba zuzüglerów skoncentrowania się w lasach Kazimierowskich i Lubstowskich spełza na niczem.

Z przyjemnością dodać możemy, że mieszkańcy a nawet obywatele dopomagali oddziałowi naszemu, dając najlepsze konie pod podwozy, któremi w ciągu 11 godzin oddział mógł odbyć 80 wiorst drogi i dopędzić zuzüglerów mających pod sobą równie dobre konie. Ciz mieszkańcy sprząkali ranionych i chwytały zbiegów, przedstawiając ich dowódcy oddziału. Wszyscy nie wyłączając nawet obywateli, okazują najwyższe niezadowolenie ku tym nowym usiłowaniam, mającym na celu naruszenie spokojności kraju, głośno wypowiadając, że podobne wtargnięcia przynoszą tylko zgubę. Nie są to już frazesa, bo dowiedli tego czynem. Ku wzbudzeniu współczucia włościan ku nam przyczynił się naturalnie najwyższy manifest. Odtąd uformowawszy z pośród siebie strażę wiejskie ujęli i przedstawili władzy przeszło 100 bandytów; w skutek ich wskazania znaleziono w różnych miejscach powiatu Kaliskiego 124 sztuk broni i mnóstwo wojennych rekwizytów. W podobny sposób w powiecie Łęczyckim, mianowicie w lesie Gostubskim znaleziono 82 sztuk broni, a niedaleko Hruzna 83 sztuki i wiele innych podobnych przedmiotów.

Radom. Po ogłoszeniu najwyższego manifestu włościanie w ogólności coraz więcej okazują przychylności ku prawemu rządowi tak dalece, że w niektórych miejscach zbierają nawet składki pieniężne na zakupienie dziękczynnego za pomóśność Najjaśniejszego Domu nabożeństwa. Gdziekolwiek ukaza się bandyci, natychmiast o tem donoszą. Obywatele w niektórych miejscach acz nie jawnie, starają się wszakże o przywrócenie porządku; przytoczę przykład: niedaleko Lelowa banda zamierzała się formować. Jeden

z obywateli przyjechał i zawiadomił o tem właściwą władzę, być może z obawy odpowiedzialności, ale w każdym razie czyn ten przemawia za lepszym ich usposobieniem względem prawego rządu. Mieszczanie tylko, a zwłaszcza ci, którzy byli w bandach, nie są jeszcze zupełnie spokojni. Bandyeci na samą wiadomość o zbliżaniu się ku nim wojsk rzucają broń i uciekają. Tym sposobem ujęto ich nie mało; nadto wykryto broń w różnych miejscach, o ile przekonanie się można, bandyci po większej części są tylko Galicyanie, zwerbowani przez tamtejszych rewolucjonistów.

Stopnieca. W dniu 29. lutego (12.) ujęto niejakiego Jana Jastrzębskiego, przy którym znaleziono broń i rozmaite kompromitujące papiery, jako to: rozporządzenie rewolucyjnego naczelnika powiatu Stopnickiego z dnia 3. lutego Nr. 150 o jak najspieszniejsze ściągnięcie podatków dla organizacji narodowej, również rozporządzenie naczelnika oddziału 2go z dnia 9. lutego t. r. zabraniające płacenia rządowi prawemu kontrybucyi, polecające zabór list i ksiąg gminnych, dalej listę osób ukarać się mających w Chmielniku i innych miejscach jako przychylnych rządowi prawemu itd.

Łowicz. Na mocy wyroku sądu wojennego polowego rozstrzelany został Wincenty Bunszus, żołnierz moskiewskiego pułku Grenadierów za przyłączenie się do bandytów. Kara ta wykonana została w Łowiczu dnia 18. (30.) marca r. b.

(Projekt założenia rosyjskiego dziennika urzędowego w Warszawie.) *Ruski invalid* pisze: „Oddawna dawał się czuć w Warszawie dla znacznej liczby Rosyan mieszkających w tem mieście, a nieumiejących po polsku brak urzędowego organu rosyjskiego. Nawet w Rosji dotąd miano bardzo niedokładne pojęcie o wszystkim co dotyczy Polski, z powodu zupełnej niedostateczności wiadomości o regularnych i nieregularnych i często nie dosyć jasnych korespondencyi, umieszczanych w dziennikach stołecznych. W skutku tego, jest teraz mowa, jak powiadają, o założeniu w Warszawie urzędowego dziennika rosyjskiego, który miałby się wyłącznie zajmować sprawami polskimi, aby publiczności ruskiej, podawać o ich biegu regularne wiadomości.“

Rosya.

(*Nowa kolej.*) *Gazeta Odeska* donosi o przybyciu do Odesy barona Ungern-Sternberg, w towarzystwie kilku inżynierów zagranicznych, którzy, jak tylko pora roku dozwoli, przystąpią do budowy drogi żelaznej w kierunku do Bałty. Roboty około kolei żelaznej do Kiszyniowa, świeżo zatwierdzonej, już rozpoczęły się.

(*Towarzystwo św. Wincentego.*) W *Telegrafie Kijowskim* wyczytujemy, że w końcu 1859 r. utworzyło się w Wilnie, bez pozwolenia rządu towarzystwo, pod nazwą „towarzystwa miłosierdzia św. Wincentego“, które pod pozorem dobroczynności tajemnie popierało bunt. Po wyprowadzeniu śledztwa w tym przedmiocie, same towarzystwo zostało zakazane i zamknięte.

Grecya.

Ateny, 2. kwietnia. (*Różne wiadomości.*) Z powodu artykułu w jednym z dzienników tutejszych z gazety joińskiej wydrukowanego, konstytucyę naruszającego, minister sprawiedliwości obiecał, iż dołoży starania, ażeby wybrzyki prasy drukarskiej hamowane były.

Porucznik Soutzo, który dopuścił się czynnej zwiady jednego z redaktorów dziennika tutejszego, przez sąd wojenny od skargi uwolniony został.

Turecya.

Konstantynopol, 30go marca. (*Uwięzienie emigranta polskiego przez konsulata rosyjski.*) Od sześciu dni, to jest od chwili aresztowania zbiegłego powstańca polskiego Kuczyńskiego przez konsulata rosyjski, obecna tu emigracya polska nie ustawała w usiłowaniach, aby go uwolnić. Gdy W. Porta nie dała się skłonić do reklamacyi, postanowiono uwolnić Kuczyńskiego przemocą, i powzięto zamiar odbić go, skoro, jak się dowiedziano, będzie prowadzony do okrętu, który go ma powieźć do Odessy. Okoliczności nie pozwoliły przywieść ten zamiar do skutku. Zdarzyło się bowiem, że wczoraj przyszło do krwawej bitki między Grekami, w której dwóch ludzi zabito na ulicy. Policji tureckiej udało się przytrzymać późno w nocy sprawców rozruchu, a gdy ich prowadzono do więzienia, Polacy czatujący na eskortę, która miała odstawić Kuczyńskiego na okręt, wypadają z ukrycia, rzucają się na Kawasów, a nim rzecz została wyjaśniona, dwóch Polaków zabito a kilku raniono. Zapewniają, że konsulata rosyjski korzystając z zamieszania, inną drogą uprowadził więźnia na okręt rosyjski.

Kronika.

(Wykaz aresztowanych.) W c. k. dyrekcji policji we Lwowie było uwięzionych w miesiącu marcu b. r. 1365 osób, z tych oddano sądom 137, policya ukarała jako sąd 35, a według przepisów policyjnych 1193 osób. Wydalono szubpasem 122 osób, a 16 kobiet umieszczono w szpitalach. Znaczną część powyższej liczby egłowej stanowili przestępcy polityczni, z których wielu dobrowolnie oddało się w ręce władzy. Wszyscy stracili dawne nadzieje o szczególnym rezultacie ich usiłowań przekonawszy się, że wszelka dalsza agitacya i dalsza walka na nic się nie przydadzą.

Wielu z nich miało posiadłość ziemską albo inne mniej lub więcej zapewnione stanowisko, które może teraz utracili. Łatwo więc pojąć, że dla spraw-

ców swego nieszczęścia mają tylko złorzeczenia. Mianowicie emigrantom, po części całkiem aluznie, głównie przypisują winę, i okazują względem nich nieważność i pogardę. Nie mniej także są teraz przez nich zienawidzeni szanowani niegdyś eudzoziemcy, którzy z całego świata zbiegli się do Polski i do Galicyi. Czytelnicy zagranicznych dzienników policyjnych znajdują częstoć między nimi fałszerzy, oszustów i wszystkich nieprzyjaciół społeczeństwa obywatelskiego, którzy dotychczasowe rzemiosło swoje zamienili na stopień dowódców powstańczych, i dowodzili ludźmi, co gdyby znali przeszłość swoich przełożonych, wstydziłiby się usiąść z nimi do stołu, a tem bardziej iść z nimi ręką w rękę.

(*Śniegi.*) Z Wiednia donoszą: Zamiet śnieżna nieustająca od 48 godzin przerwała komunikacyę; na targach było bardzo mało ludu wiejskiego; mleczarze przybywający zdala, zaopatrywali się w topaty dla torowania sobie drogi. Pola po za obrębem Wiednia są pokryte warstwą śniegu na 1 do 2 stóp grubości. W istniejących jeszcze rowach miejskich zebrały się śniegi na sążeń w górę. Dla oddalenia śniegów z głębi miasta, zatrudniono dziś z rana 960 robotników, którzy pod dozorem 17 ludzi pracują w 51 partyach. Do wywożenia śniegu użyto 100 wozów, i oddano je pod kontrolę 8 dozorców bram. Zjawisko że koło połowy kwietnia spadła tak znaczna ilość śniegu, jest bezprzykładną, i najstarsi ludzie nie pamiętają takiego wypadku. Godna jednak uwagi, że śniegi podczas tegorocznej zimy topniały tak prędko, że robotnicy już w pierwszych godzinach pracy lękali się stracić połowę zapłaty, a teraz podczas wiosny nie nastaje odwilż stanowcza. Ponieważ jednak skoro ustał wiatr północny wielkie masy śniegu stopnieją prędko, obawiać się należy wezbrania Dunaju, mianowicie jeżeli deszcz zamiast śniegu nastąpi. Ze strony magistratu już to przewidziano, i prezydum rady gminnej uznało za stosowne porozumieć się drogą telegraficzną z okolicą górnego Dunaju. O niezwykłym w tej porze zimnie i zamieciach śnieżnych utrzymują, że coś podobnego miało miejsce w r. 1788. Kroniki piszą, że 14. kwietnia 1788 prałat klosterneuburgski dawał uczyć w pawilonie wzniesionym na łodzi na Dunaju. Okoliczność ta została wówczas dokumentalnie stwierdzona przez wszystkich obecnych i odnośny dokument znaleźć można po dziś dzień w archiwum kapituły klosterneuburgskiej.

(*Zimno i handel na Kaukazie.*) Tegoroczna zima na Kaukazie była nadzwyczaj ostra. Rzeka Rion zamarzała i drogi były zawałone śniegiem. Handel ucierpiał wiele z powodu utrudnionej komunikacyi. Padło z zimna wiele wielbłądów używanych do transportu, co tem dotkliwiej uczuć się daje, i bardziej zwiększa się wywóz bawełny i przewóz towarów perskich przez Zakaukazyę. A teraz gdy drogi poprawiły się nieco, słyhać głośnie skargi przeciw rządowi tureckiemu, który urządził 15 dniową kwarantannę w Batum, gdzie nie ma wcale dostatecznej liczby gospód.

(*Nowy przyrząd.*) „Invalid ruski“ wspomina o nowym przyrządzie wynalezionym przez jednego z uczonych Petersburgskich, przy pomocy którego to przyrządu można wykryć obecność żelaza lub stali ukrytych w jakikolwiek sposób, jak na przykład w skrzyni drewnianej, w murze, a nawet w ziemi i t. p. Przyrząd ten będzie oczywiście nader użyteczny na komorach, przy rewidowaniu pak i innych posylek, równie jak i wojskom przy poszukiwaniu broni zakopanej w ziemi lub ukrytej w inny sposób. Wskutku tego ministerstwo wojny nabyło już kilka podobnych przyrządów i rozesało je wojskom.

Ostatnia poczta.

Miramare, 10. kwietnia. Cesarz meksykański zmuszony jest mocnem przeciżbieniem leżeć w łóżku i odjazd został przeto odłożony.

Tryest, 10. kwietnia. Poczta zamorska przywiozła wiadomości z Kalkutty do 8. marca. Szczepy Mommedów w północno-zachodniej granicy są ciągle jeszcze niespokojne, a Emir Kabulu chce przeciw nim interweniować. Wiadomości z Hongkongu z 1. marca donoszą: Major Gordon, komendant angielsko-chińskiego kontyngensu, wstąpił znowu do czynnej służby i będzie zapewne wspólnie z naczelnym generałem chińskim atakować Nankin. Poselstwo japońskie odjechało ztąd 26. lutego do Europy.

Kiel, 10. kwietnia. Dzisiejsza *Schles. Ztg.* donosi z Riedstedt z 8. b. m. Mocna kanonada pod Fryderycya. Wycieczka i atak Duńczyków. Rezerwy ruszyły na pomoc.

Nowy Jork, 26. marca. Flotyla unii „Portess“ zdobyła jeden fort i Alexandryę nad rzeką Red. Unioniści ciągną na zachodnią Luizyanę. — Pod Matamoras ukazało się dziewięć fregat francuskich; oczekują ataku na miasto. Obiega wątpliwa pogłoska, że wojska Juareza zajęły Guadalaxarę.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

W y k a z

przychodów c. k. uprzyw. galicyjskiej żelaznej kolei „Karola Ludwika.“
(Przestrzeń obrotu 47½ mil.)

Miesiąc	Komunikacya osób		Transport towarów		Razem	
	Liczba podróży	wał. aust. zł. c.	cełnary celoe	wał. aust. zł. c.	wał. aust. zł. c.	wał. aust. zł. c.
marzec 1864 . . .	26.119	69.143 46	626.431	380.640 27	449.783	73
Do tego od 1 stycz. do 29. lutego . . .	38.952	104.512 93	1.113.347	662.047 08	766.560	01

Razem . . . | 65.071 | 173.656 | 39 | 1.739.778 | 1.042.687 | 35 | 1.216.343 | 74
Przychód bruto w marcu 1863 wynosił | 245.363 | 83
Prócz tego transportowano 56.405 cełnarów celnych różaych ładunków rządowych bez policzenia należności frachtowej
Wiedeń 1. kwietnia 1864

C. k. uprzyw. galic. kolej żelazna „Karola Ludwika.“

